

4

Implementácia ISRÚ v obrazoch

3

Predstavujeme novú obec územia MAS

8

Informačný workshop

8

Retrojarmak 2015 – Kapušany

10

ŠAFRÁN CUP 2015

**Aktivity
programovacieho
obdobia 2007 – 2013
sa na území MAS
Šafrán úspešne
ukončili**

Miestna akčná skupina Šafrán implementuje Integrovanú stratégiu rozvoja územia „Chránime spolu poklady Šafránu“ v programovacom období 2007 – 2013 od júna 2010. Odvtedy ubehlo päť rokov, počas ktorých sme spoločne odvodili kus dobrej práce, od zrodu nápadov projektov, cez ich realizáciu až po ich úspešné ukončenie. Naučili sme sa spolupracovať, spoločne fungovať ako komunita a na takto pripravenej pôde chceme pokračovať v rozvoji nášho územia aj v nadchádzajúcom programovacom období. Počas tohto obdobia sme podporili a implementovali spolu 50 projektov, ktoré sa nachádzajú v členských obciach MAS Šafrán, sú využívané a slúžia potrebám svojich občanov. Treba však povedať, že činnosť miestnej akčnej skupiny sa netýka iba realizácie projektov samospráv. Implementovali sme aj tzv. „mäkké projekty“, projekty spolupráce, ktoré boli zamerané na naše tradície, pamiatky, kultúru a vzdelávanie. Územie tvoríme všetci, ktorí na ňom žijeme. Sme zaň spoločne zodpovední, za to ako to tu vyzerá a ako to tu funguje. Do budúcnosti chceme pokračovať v našej činnosti, hľadať riešenia spoločných problémov, napredovať v rozvíjaní nášho regiónu a spájať ľudí. To všetko bez ľudí, ktorým záleží na mieste, kde žijú nepôjde. Budeme radi, ak sa stanete súčasťou našej veľkej rodiny - nášho združenia, ktorého členom sa môžete stať aj vy.

*Mgr. Natália Maťašová,
manažérka MAS Šafrán*

Multifunkčné ihrisko
v Trnkove

Ste aktívni a záleží Vám na rozvoji svojho regiónu? Staňte sa členom MAS Šafrán

» Členom občianskeho združenia MAS Šafrán môže sa stať každá fyzická osoba staršia ako 18 rokov alebo právnická osoba, ktorá pôsobí (t.j. má trvalé bydlisko, prípadne prechodný pobyt, sídlo alebo prevádzku) v území MAS a ktorá prejaví vôľu stať sa členom združenia písomnou formou. Prihlášku za člena MAS Šafrán nájdete na našom webe: www.massafran.sk, v časti O nás – Členstvo v MAS Šafrán. Vyplnenú prihlášku nám môžete priniesť osobne alebo zaslať poštou na adresu: Šarišská Trstená 42, 082 14 Pušovce. «

V súčasnosti má MAS 50 členov, z toho 22 členov verejného sektora (Čelovce, Chmeľov, Chmeľovec, Demjata, Fulianka, Kapušany, Lada, Lipníky, Ľubotice, Nemcovce, Okružná, Podhorany, Proč, Pušovce, Ruská Nová Ves, Šarišská Poruba, Šarišská Trstená, Teriakovce, Trnkov, Tulčík, Vyšná Šebastová a Zlatá Baňa), 4 členov súkromného sektora (ORIM – ECO s.r.o., Marián Čajka – SHR, KOaLA plus, s.r.o., Igor Kuzemka - IGMA) 7 členov neziskového sektora (DHZ Kapušany, Športové a záujmové združenie Trnkov, KAPY

SPORT, TJ ROZVOJ Pušovce, Združenie na podporu FS Kapušančan, Združenie športov Vyšná Šebastová a Občianske združenie „Folklorný súbor Keľemešskej furmaňi“) a 17 členov občianskeho sektora (Erika Telesníková, Lucia Lešková, Bc. Veronika Vargová, Mgr. Natália Maťašová, Gabriel Hirkala, Viktor Kožlej, Adriana Birošová, Mgr. Jana Tverďáková, Slavko Čengeri, Róbert Považan, Mgr. Denisa Považanová, Mgr. Alena Kaščáková, Pavol Lukáč, Ing. Anna Antolová, Jozef Plančár, Mgr. Pavol Lackanič, Mgr. Michal Šoltés).

Do aktivít MAS Šafrán sa môžu zapájať členovia ako aj nečlenovia MAS.

Aktuálne zloženie Výkonného výboru MAS Šafrán

Názov člena MAS	Zástupca	Sektor
Obec Teriakovce	Miroslav Angelovič/predseda MAS	verejný
TJ ROZVOJ Pušovce	Jaroslav Migaš/podpredseda MAS	neziskový
Obec Tulčík	Ing. Janka Šoltéssová	verejný
Obec Šarišská Trstená	Jaroslav Fogaš	verejný
Športové a záujmové združenie Trnkov	Emília Ballarinová	neziskový
DHZ Kapušany	Miroslav Jakša	neziskový
Adriana Birošová	Adriana Birošová	občiansky

Aktuálne zloženie Dozornej rady MAS Šafrán

Názov člena MAS	Zástupca	Sektor
Obec Ruská Nová Ves	Tibor Kollár	verejný
Občianske združenie Keľemešskej furmaňi	Ing. Milan Marchevský	neziskový
Ing. Anna Antolová	Ing. Anna Antolová/predseda	občiansky

Aktuálne zloženie Monitorovacieho a kontrolného výboru MAS Šafrán

Názov člena MAS	Zástupca	Sektor
Obec Šarišská Poruba	Milan Kaňuch/predseda	verejný
Obec Demjata	Ing. Vladislav Bašista	verejný
Združenie športov Vyšná Šebastová	PaedDr. Jozef Taiš	neziskový
Mgr. Alena Kaščáková	Mgr. Alena Kaščáková	občiansky
Obyvateľka obce Trnkov	Mgr. Viera Lešková	občiansky

Amfiteáter v Kapušanoch

Stratégia miestneho rozvoja vedeného komunitou (ďalej len Stratégia CLLD) miestnej akčnej skupiny Šafrán

Je tomu viac než rok, kedy sme začali uvažovať nad tým, aké bude – alebo aké by malo byť ďalšie smerovanie rozvoja nášho územia, aká je jeho dnešná podoba a ako ho vidíme znova o niekoľko rokov nového programového obdobia. Zhodnotili sme, v čom je územie 22 obcí výnimočné, v čom je konkurencieschopné, čo ponúka svojim obyvateľom i návštevníkom. Bilancovali sme tiež, čo nám tu chýba, čo nerobíme dobre, ktoré procesy nefungujú i aké máme konkurenčné výhody.

Na základe takejto reflexie sme si naštudovali rozvojové východiská týkajúce sa predovšetkým zlepšovania ekonomického rozvoja územia, ktoré však musí byť v súlade s princípmi ochrany životného prostredia a trvalodržateľného rozvoja vidieckeho priestoru.

Naším cieľom i záväzkom je zamerať v nasledujúcom období našu pozornosť a podpo-

ru na oblasť konkurencieschopnosti poľnohospodárstva, potravinárstva a lesníctva, ale aj na ďalšie odvetvia miestnej ekonomiky. Úsilím nášho partnerstva, ktoré tvorí tvoria samosprávy, súkromný i občiansky sektor bude vytvoriť nové a udržateľné pracovné miesta, podporiť vidiecky cestovný ruch prostredníctvom zlepšovania vybavenosti a atraktívnosti obcí, ale aj prostredníctvom rozvoja služieb.

Pracovná skupina partnerstva MAS Šafrán sa tak viac ako rok pripravovala na

zostavenie svojho základného rozvojového dokumentu – „Stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou“. V tomto období stojíme pred finálnou fázou, tzn. na základe predpísanej štruktúry, ktorú pripravuje Pôdohospodárska platobná agentúra, vytvoríme záväzný programový dokument.

S ním sa následne budeme uchádzať o finančnú podporu na realizáciu naplánovaných aktivít a naplnenie stanovených cieľov. ■

Pozn.

Návrh stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou (ďalej len Stratégia CLLD) miestnej akčnej skupiny Šafrán bude v najbližších mesiacoch predstavený všetkým obyvateľom MAS Šafrán prostredníctvom verejných stretnutí a kancelárie.

PREDSTAVUJEME NOVÚ OBEC ÚZEMIA MAS

OBEC Chmeľov

Identifikačné údaje:

Štatutárny zástupca: JUDr. Juraj Gáll
Sídlo: Obecný úrad Chmeľov 89
e-mail: obec.chmelov@stonline.sk
Webové sídlo: www.obecchmelov.sk
Tel./fax.: 051/748 15 55
Počet obyvateľov: 984
Rozloha v km²: 1142 ha
Hustota obyvateľstva: 86,16 oby./km²

Len málo obcí na Slovensku vzniklo nie v doline, ale na vrchu respektíve úpätí. Takúto exponovanú polohu má aj obec Chmeľov (400 m n. m.). Rozprestiera sa na úpätí Zadnej hory nad sedlom Čepcov v Beskydskom predhorí.

Najstaršia písomná zmienka o dedine pochádza z r. 1212, kedy donačnou listinou kráľ Ondrej II. obdaril územnými majetkami a výsadnými právami mníchov božohrobcov – križiakov.

Obec Chmeľov patrí k najstarším obciam na východnom Slovensku. Má bohatú históriu a vzácne kultúrne pamiatky. Od 14. storočia patrila obec Chmeľov šľachticom Abovcov z Drienova. V rokoch 1459-1460 tu bratrci vybudovali pevnosť, ktorú neskôr za výkupné zbúrali. V Chmeľove bol románsky kostol. Okolo r. 1300 bol postavený gotický kostol, ktorý po prestavbách stojí dodnes. Bol zasvätený sv. Krížu. Kostol slúži

Evanjelický kostol v Chmeľove

veriacim miestneho Evanjelického a. v. cirkevného zboru Chmeľov.

V obci sa nachádza ešte gréckokatolícky kostol Povýšenia sv. Kríža. Bol vybudovaný v 30. rokoch 20. storočia. Služí veriacim gréckokatolíckej a rímskokatolíckej cirkvi. Súčasťou obce Chmeľov je aj miestna časť Podhrabina, ktorou preteká potok Hrabinka. Obec Chmeľov má v súčasnosti 984 obyvateľov. V obci je základná škola 1. a 2. stupeň, materská škola, zdravotné stredisko, pošta, predajňa potravín

Gréckokatolícky kostol Povýšenia sv. Kríža

Budova obecného úradu v Chmeľove

COOP Jednota, súkromné predajne, drevo-výroba, pivovar a rôzne iné podnikateľské subjekty. Aktívnu činnosť vyvíja Dobrovoľný hasičský zbor Chmeľov, futbalový športový klub, klub dôchodcov a urbárske spoločenstvo. Obec je od 28. mája 2015 súčasťou o. z. Šafrán. ■

BUDOVANIE KAPACÍT A ZRUČNOSTÍ MAS

Informačný seminár „Obec ako podnik“

» Dňa 23.4.2015 sa v sobášnej sieni obce Kapušany konal Informačný seminár na tému: „Obec ako podnik“, ktorý MAS Šafrán zorganizovala v rámci budovania kapacít a zručností MAS pre svojich členov ako súčasť prípravnej fázy stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou (CLLD) na roky 2014 – 2020. «

Vzhľadom k novým skutočnostiam, ktoré vyplývajú z doposiaľ dostupných dokumentov a zmenám, ktoré nové programo-

vacie obdobie prináša je potrebné organizovať aktivity „ušíť na mieru“ novým podmienkam a vzdelávať potenciálnych žiadateľov a prijímateľov o nenávratný finančný príspevok. V rámci Integrovaného regionálneho operačného programu (IROP) vznikne na území MAS Šafrán možnosť podpory pre podnikateľov aj v nepoľnohospodárskej činnosti, preto MAS analyzuje potreby územia a priebežne zisťuje záujem zo strany potenciálnych žiadateľov, ich zámery do budúcnosti a pod. Jednou z možností pre čerpanie finančných prostriedkov je založenie obecnej firmy. Informačný seminár na túto tému

viedol PhDr. Vladimír Ledecký, starosta obce Spišský Hrhov, ktorý prítomným prezentoval dlhoročnú činnosť obecnej firmy, skúsenosti, pozitíva a problémy, ktoré sú s tým spojené. Veríme, že tento seminár priniesol inšpiráciu a motiváciu k tomu, aby sme aj my na našom území vedeli využiť svoj potenciál a intenzívne hľadali možnosti zvyšovania počtu pracovných príležitostí pre našich znevýhodnených občanov a tým prispeli k zlepšeniu životných podmienok. ■

Mgr. Natália Maťašová

Kancelária MAS Šafrán počas roka pravidelne organizuje v rámci svojej činnosti informačné stretnutia starostov.

Členovia kontrolného a monitorovacieho výboru na jednom zo svojich zasadaní.

Miešané pracovné stretnutia poslancov obecných zastupiteľstiev sa konali na začiatku roka 2015, novým poslancom bola prezentovaná činnosť MAS a plány do budúceho plánovacieho obdobia.

Dňa 20.3.2015 na pracovnom stretnutí v kancelárii MAS LEV sme pripravovali plán činnosti v rámci pripravovanej spolupráce na báze doterajších skúseností.

Pracovno - informačné stretnutie zástupcov MAS Šafrán a občianskeho združenia pre rozvoj regiónu Spiš konané dňa 20.3.2015 v obci Žakovce.

Členovia MAS Šafrán na jednom zo zasadaní Zhromaždenia členov

V rámci prípravy celodennej prezentačnej aktivity Retrojurmak 2015 sa konali stretnutia pracovnej skupiny. Dňa 10.6.2015 sa konalo finálne stretnutie s vystavovateľmi a predajcami.

Dňa 7.5.2015 sa v Nitre konala Konferencia "LEADER a CLLD", ktorá bola zameraná na poskytnutie aktuálnych informácií.

V Kapušanoch rastie NEZÁBUDKA

V školskom roku 2014/2015 sa Základná škola s materskou školou v Kapušanoch prihlásila do celosvetového environmentálneho programu Zelená škola, ktorá aj na Slovensku má svoju „základňu“. Tým sa zaradila do veľkopočetnej skupiny slovenských škôl, ktoré sa rozhodli k svojej základnej vízii pridať aj aspekt environmentálny, a to hlavne prostredníctvom praktických činností v priestoroch i okolí školy, v povedomí žiakov, učiteľov i širokej verejnosti.

.... a preto, na mieste, kde kedysi dávno prekvitala školská záhradka a zeleninové políčka začala vyrastať Nezábudka – nová prírodná školská záhrada.

Prečo prírodná? Prečo školská? Nezábudka je bohatá na prvky, ktoré je možno využiť vo výučbe jednotlivých predmetov, ale aj pre základy pestovateľských zručností a environmentálneho povedomia. Využíva len prírodné, rozložiteľné materiály a je postavená na využívaní prírodných zákonitostí. Záhrada Nezábudka ponúka paletu farieb a vôní v motýliom záhone a v bylinných vyvýšených záhonoch. Je miestom,

kde nájdu potravu včely, motýle i človek. Rastú tam úžitkové i okrasné kríky, jahody, stromy: lieskový orech pre veveričky žijúce v parku, jarabina vtáčia pre vtáctvo, lipa pre včelstvo a moruša pre ľudí. Na prilákanie užitočného hmyzu a samotárskych včiel bol s deťmi z materskej školy postavený malý hmyzí hotel. Ukážkou toho, že zvyšovať podiel zelene v krajine sa dá aj vertikálnym spôsobom ukazujú popínave rastliny ovijajúce sa okolo plota záhrady (brečtan, pavinič a kvitnúci plamienok) a lieskové stojany na pestovanie popínavej fazule.

V záhrade Nezábudka sa kompostuje, tzn. do pôdy budú vrátené výživné látky,

ktoré z nej boli pri pestovaní odobrané. V jednom zo štyroch kompostovacích zásobníkov sa ujala aj tekvica, ktorá svojimi listmi zabezpečí to, aby sa kompostovacia kopa nevysušovala. Záhony boli prikryté – zamulčované pokosenou a vysušenou trávou zo záhrady, čím sa rovnako tak zabezpečí udržanie vlhky i výživné látky z rozkladajúceho sa záhradného bio-odpadu.

Pre zavlažovanie záhonov sa podarilo napojiť dva sudy na odkvapovú rúru a zachytiť tak dažďovú vodu, ktorá je pri pestovaní nevyhnutná. V záhrade budú bývať aj záhradné rozprávkové bytosti - škriatkovia. Nie však tí sádroví, avšak drevené plastiky, ktoré budú súčasťou troch veľkorozmerných drevených lavičiek. Ambíciou procesu tvorby ekoplochy je vzbudiť u žiakov záujem o záhradkárčenie, pochopiť význam a krásu úžitkových záhrad a hádam aj motivovať žiakov k poľnohospodárskym profesiám. **Občianske združenie MAS Šafrán je partnerom projektu už od jeho počiatku a aj v budúcnosti plánuje participovať pri projektoch zameraných na ekológiu, krajinotvorbu a životné prostredie.**

Mgr. Lenka Smetanková

ZÁHRADA V DEDINE, DEDINA V KRAJINE – KRAJINA PRE ĽUDÍ, ĽUDIA PRE KRAJINU

Sadíte stromy? Kam? Koľko?

Zakladáte záhrady?

Chýba Vám zeleň na verejných priestranstvách?

To boli základné otázky pre odborný seminár, ktorý zorganizovala MAS Šafrán 9.4.2015 v kultúrnom dome v Kapušanoch. Seminár bol pripravený v nadväznosti na schválený Program rozvoja vidieka 2014–2020 a v súlade s pripravovanou stratégiou miestneho rozvoja vedeného komunitou., účastníci z radov občanov, poslancov a starostov ich v rôznych obmenách kládlo Ing. Paulína Urdovej, lektorky environmentálnej výchovy a vzdelávania z Košíc.

» Prečo ste zvolili túto tému?

Záhrady na vidieku – to je úžasná vec. Klimatické zmeny sú v súčasnosti veľmi „horúca téma“, ktorá s nimi úzko súvisí. Záhrady na vidieku sa za ostatných 30 rokov veľmi zmenili. A zmenila sa aj klíma. O tom je treba nielen hovoriť, ale aj urobiť opatrenia, vnímať krajinu, zakladať prírodné záhrady, intenzívne popracovať na verejnej zeleni, čo znamená dobre si premyslieť, čo potrebujeme výsadbou dosiahnuť, urobiť to, zabezpečiť povýsad-

bovú starostlivosť a aj dlhodobú odbornú opateru.

» Vidiek je stále „zelený“. Či nie?

Zeleň v obci plní niekoľko funkcií: mikroklimatickú, hygienickú, estetickú, priestorovú a orientačnú, psychohygienickú, vysoké stromy regulujú prúdenie vzduchu. Ale dnešný vidiek sa stále viac podobá mestu. Namiesto zeleniny a ovocia pestujeme trávniky, namiesto zelených dvorov máme dlažbu a farebnú mulčovaciu kôru, namiesto veľkých orechov na „urbárskom“ sú okrasné cudzokrajné, väčšinou nejdle dreviny. Zmenšila sa nielen plocha zelene, ale najmä počet veľkých (nie vždy starých) stromov, a rapídne sa zmenšila plocha, na ktorej pestujeme jedlo. Zeleň čelí aj ďalším hrozbám: povodne sú riešené reguláciou koryt riek a betonážou brehov, dlhodobá zanedbávaná staršia výsadba je vyrúbaná, nové výsadby sú odkázané na neodborné ošetrovanie.

» Čo by ste poradili záhradníkom a miestnej samospráve?

Sadte ovocné stromy, ovocné kríky, jahody, liečivé rastliny, krásne kvitnúce trvalky, medonosné rastliny. Vysádzajte ich

v záhradách, v parkoch, v centrách obcí, pri kultúrnych stánkoch, na okrajoch obcí, pri poľných cestách. Všade, kde je to len možné.

Ľudia budú spokojní, ak sa budú spolu radiť. Ak nájdu rozdiel medzi tým, čo chce jedna skupina, čo potrebuje väčšina, prij-

Ing. Paulína Urdová (vpravo) je konzultantkou a regionálnou koordinátorkou programu zelená škola pre východné Slovensko, pomáha zakladať prírodné záhrady a obecné kompostoviská.

Kontakt: paulina.urdova@gmail.com, tel.: 0902 227 258

mú rady odborníkov, zabezpečia starostlivosť. Samospráva sa riadi **zákonom, vyhláškami a normami, dokumentom starostlivosti o dreviny, väčšie obce dodržujú ÚSES (územný systém ekologickej stability)**. Prípadným konfliktom je lepšie predísť, najlepšie zapojením verejnosti do rozhodovacích procesov.

Za rozhovor ďakuje Natália Maťašová

Retrojurmak 2015 v Kapušanoch

» V poradí už piaty Retrojurmak v Šafráne sa tohto roku konal v Kapušanoch, v miestnom parku. Pomaly, ale isto sa toto podujatie stalo stabilnou propagačnou aktivitou nášho združenia MAS Šafrán. «

OZ RRS (Občianske združenie pre rozvoj regiónu Spiš) Mgr. Katarína Krullová a Ing. Jozef Kovalčík a zástupkyňa verejno-súkromného partnerstva MAS Horná Topľa, Mgr. Mária Ontkaninová, ktorí nám sprostredkovali svoje poznatky a plány do budúcnosti v rámci uvedenej témy.

Cieľom celodennej propagačnej aktivity Retrojurmak v Šafráne je vytvoriť priestor nielen na prezentáciu aktivít MAS Šafrán, ale hlavne ponúknuť priestor na prezentáciu tvorby miestnych obyvateľov, sieťovať ich navzájom, spolupracovať na tvorbe a vývoji regionálnej značky a prezentovať regionálne zvyky, tradície a folklór. Po piatom ročníku Retrojurmu môžeme konštatovať, že kvalita prezentovaných

Ani tento ročník sa neobišiel bez gastrosúťaže, tentoraz sa varil guláš. Štyri tímy z obcí Podhorany, Vyšná Šebastová, Trnkov a Šarišská Poruba si zmerali sily vo varení a vôňa gulášu lákala prítomných do svojich osíd. Päťčlenná porota

Podujatiu predchádzali prípravné stretnutia členov pracovnej skupiny, ktorých úloha bola organizácia Retrojurmu a technicko – materiálne zabezpečenie.

Prierezovou témou celého podujatia bola „Spolupráca ako nástroj oživovania tradícií“. Na rovnako pomenovanom workshope, ktorý sa konal o 10:00 hod. bola prítomným predstavená vízia spolupráce na nové programovacie obdobie 2014 – 2020 nielen týkajúca sa spolupráce MASiek na národnej a medzinárodnej úrovni, ale v neposlednom rade na úrovni spolupráce medzi subjektmi nachádzajúcimi sa na území MAS Šafrán. Na workshope boli prítomní naši partneri z územia MAS

výrobkov sa každoročne zlepšuje, z čoho sa samozrejme tešíme a ostáva nám dúfať, že tento trend bude pokračovať.

vyhodnotila súťaž, čo nebolo vôbec ľahké a víťazom sa stalo družstvo obec Šarišská Poruba (Vagaš), ktoré malo silnú morálnu

Súťaž vo varení gulašu. Tohto roku sa zúčastnili štyri tímy z územia MAS: Podhorany, Vyšná Šebastová, Trnkv a Šarišská Poruba (Vagaš).

Kapušanske richtároše si zaspievali aj s primátorkou Prešova Ing. Andreou Turčanovou.

podporu zo strany vagašských účastníkov a vystavovateľov.

Keďže sme pri jedle, tak by sme nemali opomenúť ochutnávku tradičných jedál v podaní šermiarov Sarus, ochutnaním ktorých sme sa mohli ocitnúť v dobách dávno minulých. Historickú atmosféru podtrhlo aj dobové oblečenie. Deti si mohli vyskúšať lukostreľbu a na hry využiť celý areál kapušianskeho parku.

Počas dňa nás svojim spevom (a niektorí aj tancom) osviežili spevácke skupiny z nášho územia: Nemcovianka, Kapušanske richtároše, OZ Šebeš, Keľemešské furmani, FS Kaplička a zvlášť chceme po-

Vyhlasenie víťaza súťaže vo varení gulašu. Členka výkonného výboru MAS Šafran Ing. Janka Šoltéssová odovzdáva cenu družstvu "Vagaš" (Šarišská Poruba). Blahoželáme!

Vystúpenie FS Žakovčan z partnerskej MAS - Občianskeho združenia pre rozvoj regiónu Spiš.

dĎakovať našim partnerom zo Spiša, ktorí prijali naše pozvanie a podelili sa s ich folklórom v podaní FS Žakovčan.

Za vydarený priebeh podujatia týmto chceme poďakovať všetkým, ktorí sa podieľali na organizácii: pomocníkom, dobrovoľníkom, predajcom a vystavovateľom a tešíme sa na ďalšiu spoluprácu.

Zhromaždenie členov na svojom zasadnutí dňa 28. mája 2015 schválilo žiadosť obce Trnkv, ktorá sa podujala spoluorganizovať toto podujatie v budúcom roku 2016. ■

Mgr. Natália Maťašová

Šafrán Cup 2015

» Nezisková organizácia TJ Rozvoj Pušovce je zakladajúcim členom združenia MAS Šafrán a patrí tiež medzi najaktívnejších. Tento rok sa už po druhýkrát pod záštitou nášho združenia konal futbalový turnaj Šafrán Cup. «

Štvornásobná oslava sa konala 4. júla 2015 na ihrisku FK Rozvoj Pušovce. Stretli sa nie len futbaloví fanúšikovia, ale aj susedia z okolitých obcí Šafránu, kde pod Haľagošom spoločne oslavovali. A verte, že bolo čo oslavovať!

- 50. výročie futbalu v Pušovciach
- druhý ročník turnaja Šafrán Cup
- historický postup do III. ligy
- otvorenie zrekonštruovaného futbalového stánku

50 rokov futbalu v Pušovciach, to je úctyhodný úspech, za ktorým stojí vytrvalosť a zanievanie podporovateľov futbalu. Pri zrode futbalu v Pušovciach stáli Juraj Migaš, Ladislav Migaš, Ondrej Migaš, Ján Migaš a Juraj Šingľar. V roku 1965/66 prví

mužstvami ako Záhradné, Hubošovce, Hermanovce, Gregorovce, Orkucany, Skrabské, blízke dediny ako Lada či Podhorany.

Medzi najlepších hráčov istotne patrili **Štefan Žarnay** - najlepší brankár. Najlepší hráči: **Ján Šingľar** a **Viliam Migaš**.

Naši úspešní odchovanci:

Jozef Žarnay, 2. československá liga Michalovce

Cyril Migaš, 2. československá liga, Trebišov

Štefan Bačkay pôsobil v Giraltovcach

V sezóne 1981/82 – 1991/92 10 rokov sme hrali krajskú súťaž. V roku 2001 sme postúpili do V. ligy. Rok 2003/2004 bol víťazný a náš postup do IV. ligy bol veľkým úspechom. O 2 roky sme hrali V.

hráči boli Jozef Nazarej, Tomáš Majerník, Jozef Gernát, Janko Grega, Mikuláš Štinčík, Michal Fogaš, Pavol Namešpetra, Ondrej Stankovič, Milan Anderko, Štefan a Tomáš Namešpetroví, Ján a Jozef Pankuchovci a Štefan Žarnay. Neskôr sa pridali František Šingľar, František Migaš, Pavol Eliáš, Juraj Namešpetra i Dušan Migaš.

História sa začala písať už v roku 1963, no do zápolenia sa prvé mužstvo dostalo v roku 1965. Súťažne sme začali hrať futbal v sezóne 1965/66 a to v IV.C triede medzi

ligu. Do IV. ligy sme sa opäť dostali v roku 2013/14, ktorú sme hneď aj vyhrali, ale sme nepostupovali kvôli reorganizácii do III. ligy a to sme mali 19 bodový náskok na čele tabuľky!

Tohtoročná sezóna však priniesla úspech a historický postup do III. ligy.

ŠAFRÁN Cup 2015

Po skvelom prvom ročníku sme pripravili futbalové lahôdky v podobe mužstiev ako MFK Slovan Giraltovec, nášho rivala

OŠFK Šarišské Michaľany, starých pánov z Tatranu Prešov. Bolo sa na čo pozeráť. Zhrniem výsledky:

Pušovce – Šarišské Michaľany 0:1

Pušovce – Giraltovec 1:2

Giraltovec – Š. Michaľany 1:7

Zaslúžene si odniesli pohár hráči Šarišských Michalían! Blahoželáme!

Lahôdkou bol futbal v podaní starých pánov Tatranu Prešov a domácich. Pri extrémnej horúčke predviedli futbalové kúsky také osobnosti ako brankár Jozef Babjak, Jozef Daňko, Marián Prusák, Pavol Vitkač či Miroslav Sopko. Ale ani naši sa nemuseli hanbiť – ďakujeme za nasadenie a vytrvalosť!

Vzácní hostia, premiér Robert Fico, Jozef Migaš, Richard Havrilla si našli čas a prišli slávnostne otvoriť zrekonštruované zázemie futbalového klubu FK Rozvoj Pušovce.

Nechýbala bohatá tombola, kde prvou cenou boli 2 lístky na futbal v Bayerne, kultúrny program, v ktorom vystúpili Kapušanské Richtároše a country skupina The Fathers či bohaté občerstvenie.

Už teraz sa tešíme na napínavé súboje v III. lige, ktoré začnú už 2. augusta 2015. ■

Adriana Birošová, foto: Ladislav Lukáč

Príhovor premiéra Róberta Fica. Na fotke zľava: Jozef Migaš, Richard Havrilla, Jaroslav Migaš, Ján Namešpetra a Robert Fico.

Premiér Róbert Fico pri slávnostnom otvorení zrekonštruovaného zázemia a štadiónu FK Pušovce.

Medzinárodný projekt v rámci programu ERASMUS+ je schválený!

» Koncom apríla 2015 bol v rámci programu Erasmus+ českým partnerom projektu - MAS svätého Jana z Nepomuku podaný medzinárodný projekt: „*Jak Druhá světová válka ovlivnila český a slovenský venkov*“. Projekt bude prebiehať 4 mesiace (začne v septembri) a v nasledujúcich riadkoch Vám ho skúsime priblížiť. «

Medzinárodná mobilita na tému, ktorá by zaujímala žiakov a učiteľov, je pre vidiecke školy raritou. Projekt, na ktorom by žiaci pracovali od samého začiatku, boli iniciátori nápadov, participovali na tvorbe projektu a organizačne zabezpečili projektové aktivity, je pre vidiecke školy a ich žiakov výzvou.

Hlavným zámerom projektu „*Jak Druhá světová válka ovlivnila český a slovenský venkov*“ je porovnať vplyv II. svetovej vojny na vidiecke oblasti hlavne preto, že poznanie vlastnej histórie posilňuje lokálne uvedomenie, sebazpoznanie, ktoré je veľmi dôležité aj pre vnímanie seba samého ako súčasť európskeho spoločenstva, taktiež uvedomenia si, že sme súčasťou vidieckeho priestoru, ktorý má svoje špecifiká a pre jeho ďalší rozvoj je potrebné, aby v ňom zostali a žili mladí, vzdelaní a sebavedomí ľudia. V projekte chceme konkrétne porovnávať naše vidiecke územia – územie MAS sv. Jána z Nepomuku a MAS Šafrán, pretože máme veľa spoločného: spoluprácu v odboji, vznik slobodnej krajiny po II. sv. vojne. Spoločne sme tvorili jeden štát, na ktorý pôsobili rovnaké dejinné udalosti. Po rozdelení spoločného štátu sa náš rozvoj a dejiny uberajú iným smerom, napriek tomu sme súčasťou iného celku – Európskej únie. Tu sa naše cesty opäť spájajú a je dôležité si uvedomiť, nakoľko II. sv. vojna a rozdelenie Európy po jej skončení ovplyvnila našu súčasnosť a miesto, kde žijeme. Na český a slovenský vidiek pôsobili v minulosti a dnes rovnaké príčinné

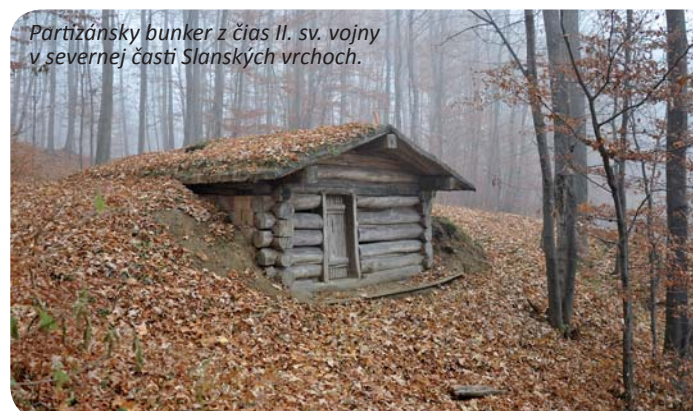
podmienky. Napriek tomu sú priestory, spoločnosť a ľudia odlišní. Ale iba ten, kto pozná svoju minulosť, môže pochopiť súčasnosť. Toto pochopenie a interaktívne učenie chceme sprostredkovať pomocou zážitkov s dôrazom na orálnu históriu: byť na mieste, kde sa odohrávali dejiny a počúvať rozprávania pamätníkov.

Druhým zámerom je použitie nástrojov a metód, ktoré budú účastníci aktívne zapájať do prípravy a realizácie projektu, čo žiakom umožní získať praktické skúsenosti v projektovom manažmente, medzinárodnej tímovej spolupráci, manažmentu cestovného ruchu a rozvinie ich organizačné schopnosti.

Pred realizáciou hlavných aktivít budú deti zapojené do tvorby programu a budú v spolupráci s učiteľmi, partnermi z MAS a lokálnymi expertmi vzájomne komunikovať so zahraničnými účastníkmi na príprave aktivít.

Celým projektom sa ťahne prierezová aktivita – spracovanie reportáže. Na projekte budú participovať štyri základné školy z partnerských krajín. Z územia MAS SJN to budú Základná škola Žinkovy a Základní škola Spálené Poříčí. Z územia MAS Šafrán to bude Základná škola Lúbotice

Partizánsky bunker z čias II. sv. vojny v severnej časti Slanských vrchov.

PARTNER PROJEKTU:

Místní akční skupina svätého Jana z Nepomuku (CZ)

sv. Jana z Nepomuku

Viac informácií o partnerskej MAS získate na: www.mas.nepomucko.cz

a Základná škola Tulčiek. Z každej školy sa projektu zúčastní 10 detí.

Na prierezovú aktivitu, zpracovanie reportáže bude prizvaný profesionálny žurnalista, ktorý povedie workshop „Ako sa robí reportáž“.

Plánované aktivity projektu sú rozdelené do 4 skupín:

1. **Workshopy a praktické aktivity za účelom spracovania reportáže na tému:** „*Jak Druhá světová válka ovlivnila český a slovenský venkov*“

- Workshop: „*Jak se dělá reportáž*“
- Workshop: „*Chytré užití chytrého telefonu*“
- Samotné spracovanie a prezentácia reportáží

2. **Aktivity v teréne a stretnutia s tými, ktorí prežili II. svetovú vojnu**

- Pamiatky II. svetovej vojny
- Stretnutia s pamätníkmi
- Hra po stopách II. svetovej vojny a partizánsky večer
- Výstava „*Židia počas II. svetovej vojny*“

3. **Aktivity zahŕňajúce mentoring školiteľov**

- Poznanie súčasného života rovesníkov na vidieku
- Súčasný vojnový konflikt
- Rozvoj vidieka po II. svetovej vojne
- Úloha a postavenie žien počas II. svetovej vojny

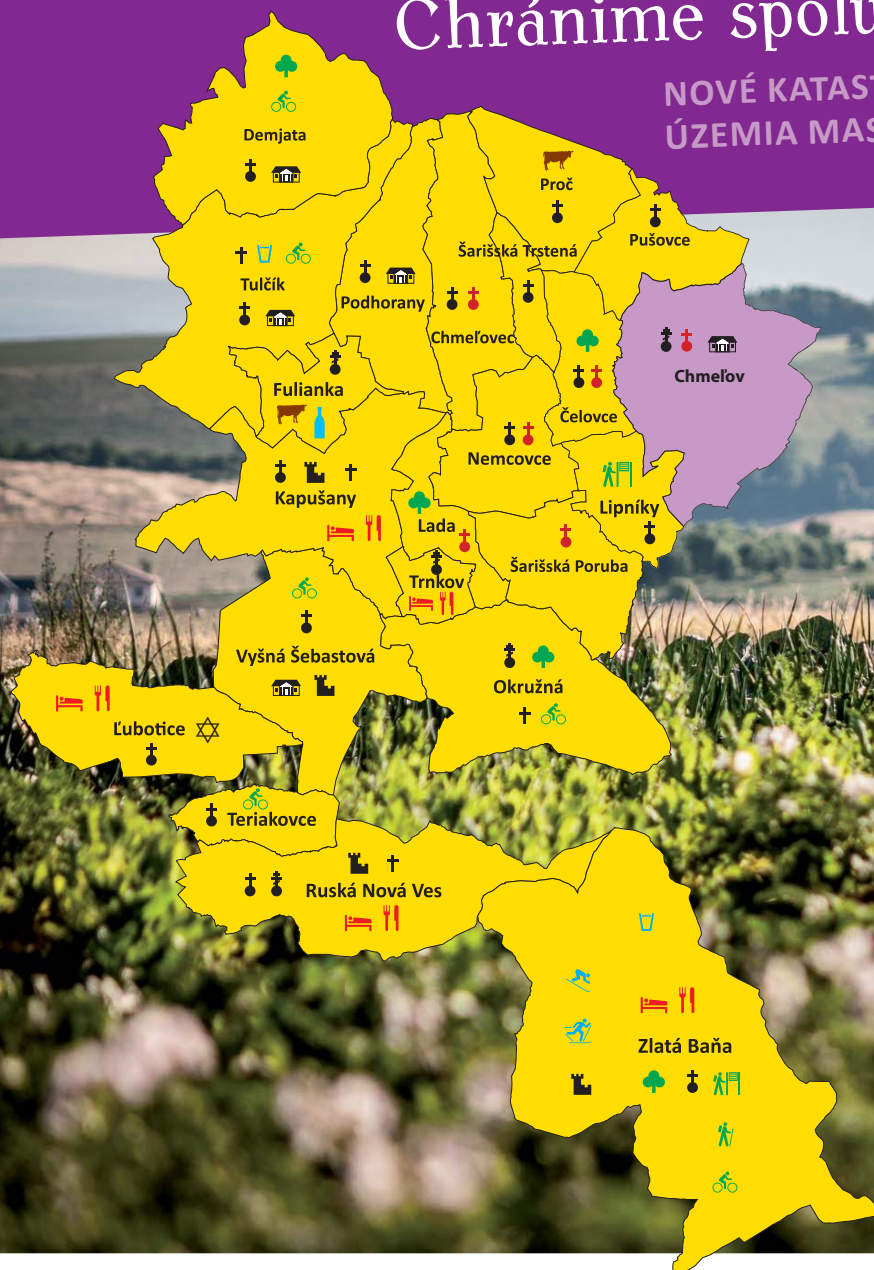
4. **Doplňkové a odpočinkové aktivity**

- Medzinárodné popoludnie a národná večera
- Česko – slovenský turnaj

Chráňme spolu poklady Šafránu

NOVÉ KATASTRÁLNE VYMEDZENIE
ÚZEMIA MAS ŠAFRÁN

■ obce MAS Šafrán
■ prístupujúca obec MAS Šafrán

✙ Rímskokatolícky kostol
✙ Gréckokatolícky kostol
✙ Evanjelický kostol
✙ Prícestný kríž / kaplnka
✙ Synagóga / žid. cintorín

🏰 Hrad
🏰 Kaštieľ
🌿 Chránené územie
🌊 Prameň / minerálny prameň
🐄 Agrofarma

🎿 Lyžiarsky vleč
🎿 Trasa pre bežecké lyžovanie
🚶 Náučný chodník
🚶 Pešia turistická trasa
🚴 Cykloturistická trasa

🔥 Pálenica
🍽️ Penzión / ubytovňa
🍴 Reštaurácia

foto: Ladislav Lukáč

Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka:
Európa investujúca do vidieckych oblastí

Občasník „Listy Šafránu“ v rámci implementácie ISRÚ „Chráňme spolu poklady Šafránu“ vydáva MAS Šafrán

Sídlo: Šarišská Trstená 42, 082 14 Pušovce • Kontakty: 051 799 77 28, kancelaria.massafran@gmail.com
• Redakčná rada: Mgr. Natália Matašová, Mgr. Jana Tverďáková • Grafická úprava, dizajn a tlač: ADIN, s.r.o.
• autor fotografií na titulke: Lucia Ščecinová • Náklad: 4500 ks • Neprešlo jazykovou úpravou.